

Megjelen hetenként egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskerekben.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven vétetnek föl a kiadóhivatalban. — Kéretik az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések előlege- sen beküldendők, még pedig 100 szög egyszeri hirdetésért 1 frt, 100—200 szög 2 frt, 200—300 szög 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtá- bélyeg is beküldendő.

Magan hirdetések:
A 3-hasábos garmondos első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskerekben, hóá az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

N.-Beeskerek, augusztus 6-án.

Habár az alább egész terjedelmében közölt, tömören, világosan szövegezett előterjesztésben, mindazon eszmék, nézetek és indokok, a vitális és használatlan kérdések meggyőzősége részéről lett felvetés és a feliratot kel- lően indokolták, lapolvasó közönségünk biztosabb tájékozhatása tekintetéből szük- ségesnek tartunk mégis egyetmást fel- említeni: a mikből bárki meggyőződést szerezhet, hogy alispánunkat nemcsak lelkiismeretes megfigyelés, tüzetes ügy- ismeret hanem a reformok javaslatában azon biztos tudat is vezérelték, hogy valamint a közigazgatásnak mielőbbi cél- szerű, korszerű átalakítása minden tekin- tetben mulhatalan s ugy az államnak mint a nagy közönségnek beláthatlan előnyök- ket biztosít, ugy annak halasztása ma már el nem odázható.

Nem akarunk nyilvános lapjainkra utalni, melyek évek hosszú során ke- resztül hasábokat töltöttek be a megyei közigazgatás miseriáival, olykor elfogu- latlanul és igazságtalanul, többször a párt- érdektől elkopottan, elfogultan és igaz- talanul.

Azonban eléggé bizonyítja a minis- terelnök által egybehívott enquette is, hogy illetékes helyen szükségét látták a köz- igazgatás mostani avult rendszerével sza- kítani. Kár hogy a tárgyalások ered- ménytelenek voltak s a nézetek oly fel- tűnő eltérése folytán az égető kérdés ismét levetített a napirendről.

Alispánunk, kinek kezeiben a köz- igazgatás minden szálai központosulnak nemcsak, hanem a ki azt előszeretettel tette megfigyelése és tanulmányozása tárgyává, gondal szerkesztett előter- jesztésében, a tapasztalás által megérlelt meggyőződés alapján sorolta elő mind- azokat a részleteket, melyek javítást, változtatást vagy éppen kihagyatást igé- nyelnek.

Torontálmegyei közönsége lelkes örö- mel ragadta kezébe a kezdeményezés zászlaját.

Ha a képviselőház azzal a buzgó- sággal és szeretettel karolja fel ez ügyet, mint a minővel azt Torontálmegyei köz- önsége eredményhez segített végezt elő- terjesztette, a siker elé nyugodtan tekint- hetünk.

Mélyen tisztelt képviselőház!

Azon újra és újra megújult kísérletek dacára, az alábbiakban egy a közönségi elő- terjesztésben, melyek alkotmányos újjaszuletsük- nésfel évtizede alatt közigazgatásunk javítása czéljából történtek, senki sem állíthatja komo- lyan, hogy akár közigazgatásunk szervezete, akár ezen szervezet működése és a közigaz- gatás menete megfelelné a haladott kor igé- nyeknek.

Ezen általán elismert tényt konstatálta évek során át szerzett közvetlen tapasztala- tok alapján megyei alispánunk is, és az 1883. évre vonatkozó elént terjesztett évi jelentése kapcsán felkért bennünket, hogy eme kétségtelen bajok orvoslása végett ragadjunk meg a kezdeményezést s adnánk kifejezést azon közvetlen tapasztalatból eredő s így az élet valódi szükségleteit első sorban figyelembe vevő nézeteinknek és meggyőződésünknek, melyeket magunknak az orvoslás módzatai tekintetében alkottunk.

Midőn tehát alispánunk eme felkérésének engedvén, az alábbiakban egy a közönségi mint a törvényhatósági közigazgatás lehető javítására vonatkozó meggyőződésünknek részletesen is kifejezést adunk, nem vándikáljuk magunknak azon érdemet, hogy eme nézetek és vélemé- nyek csatlakoztatás becsükt; de szükségesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy ezen nézeteink megalkotása és kifejezése minden fenntartás nélküli őszinteségen alapul, melynél egyetlen érdekünk közigazgatásunk javítása, az állam és állampolgárok közös érdekeinek minél gyo- rsabb és kitünőbb szolgálata lebegett szemünk előtt, mely utóbbi a jelenlegi rendszer mellett — ez erős hitünk — nem lehetséges.

Bármily nézetnek hódoljon tehát a mé- lyen tisztelt képviselőház a közigazgatásnak már tovább el nem halasztható reformja tesin- tetében, mi eszedünk közvetlen tapasztalata- s tisztá és őszinte meggyőződésen alapuló, bár nálunk kissé szokatlannak tetszhető né- zeteink meghallgatásáért és lehető figye- lembe vételért.

A községi közigazgatás, mint egész köz- igazgatásunk fundamentuma és előfeltetele körül nézeteinket figyelemmel a községek ren- dezéséről szóló, jelenleg érvényben álló tör- vényekre következőkben bátorodunk előter- jesztelni.

Első sorban kifejezzük abbeli meggyő- ződésünket, hogy az érintett törvényzettek alapján helyes és az állam, valamint a pol- gárok érdekeit csak valamennyire is kielégítő községi igazgatás nem képzelhető, és hogy ezen törvények alapján a jelenlegi községi igazgatás helyes irányban tovább nem fej- leszthető.

Főelvül kimondandónak tartjuk, hogy tekintettel arra, miszerint a községi községek által jelenleg ellátott teendők igen jelentékeny része állami igazgatás, az állam is bizonyos méltányos arányban résztvegyen azon terhek viselésében, melyek ezen teendők ellátásából erednek. Továbbá azon sokoldalú és leg- nagyobb részben szakszerű előképzettséget igénylő teendőkre való tekintettel, melyek a községi községek által már most is végzendők és melyek a viszonyok fejlődésével folyton szaporodnak; a községi eljárások egyszerűsít- megfelelő qualificatio lenne követelendő, min- nek természetesen folyamánat képezn, hogy a qualificatiohoz kötött állások állami és élet- hosszúra szóló kinevezések útján lennének betöltendők, természetesen oly javadal- mazással is ellátva, hogy életpályának és kizárólagos foglalkozásnak tekintethessék. Mert csak ez esetben varható, hogy a szükséges qualificatio meg is fog szerzetni és hogy qualificatioval bíró elegendő számú egyen ka- pható is lesz. Ilyen qualificatiohoz állami kine- vezés és megfelelő javadalmazáshoz köthető lenne a községi jegyzőn kívül a bíró és pénz- tartók állása, utóbbinál a főújsly a számviteli képzettségre fektetendő lévén.

Ebből következőnek, hogy a választás csakis a kisebb jelentőségű és inkább ellenőrzésre hivatott községi eljárásokra és a községi kép- viselő testületekre nézve — természetesen csak részben — volna fentartandó.

A qualificatio követeléséből az életpályá- bi biztosításon kívül a kinevezendő eljárók fi- zetésének a jelenleginél jóval nagyobb és oly mérvű megállapítása is folyónk szükségserű- leg, hogy anyagi gondoktól menten és idegen érdektől függetlenül szentelhesse magát hiva- tásának az ezen pályára lépő.

Ez utóbbinak ismét folyamánya lenne, hogy az állami hozzájáruláson kívül még fede- zendő költségek előállíthatása végett, az eddi- gieknél nagyobb körök létesíttessenek a sze- genyebb községek közt.

Egyszer qualificatio és kellő javadalmazás által anyagilag is biztosított eljárók állván a közigazgatás szolgálatában, a községi elő- járóság minden veszély nélkül sokkal nagyobb hatásúvá válna felruházható lenne, mint az jelenleg lehetséges, hogy ugy viszont a köz- ségi képviselő testületnek az ügyek egy részére nézve ugy is felette nehézkes eljárása, a na- gyobb fontosságú közérdeklő ügyekre és a vagyonkezelés ellenőrzésére lenne szorítható.

A qualificatioval bíró és rendszeresített végleges alkalmazásban levő ezen eljárók- kal szemben azután a felelősség sokkal szig- gorubbán és teljesebb mértékben lenne alkalmazható és érvényesíthető, mint ez a jelenlegi felelősségre vonatás esetén nem alaptalanul a törvények és rendeletek nemismerésére hiva- kozó, és ezért méltányosságból mindig enyhé- ben is sujtathó eljárókkal szemben lehetséges.

Itt kiemelendők tartjuk, hogy az alko- tandó törvényben minden esetre intézkedni kellend nem csak az eljárók, hanem a kép- viselő testületi tagok felelősségéről és vagyoni kártérítési kötelezettségéről is, és pedig nem a jelenlegi községi törvény által erre nézve kijelölt költségek és hosszadalmas polgári peres eljárás, hanem a közigazgatási végrehajtás útján is, legelőbb annyi lévén megengedhető, hogy a kárigény jogi alapossága utólag és az azzal terheltnek felperessége alatt bíróság is felül- vizsgálgathassék.

Különösen gondoskodni kellene a fele- lősségre vonatkozó intézkedések kapcsán arról, hogy lehetetlenül télessék azon most nagyon is gyakran előforduló eset, midőn a képviselő testület a felettes hatóság ellenkező határo-

zalai és rendelkezési daczára is keresztül viszi saját akaratát; nem állván a törvény- hatóság jogában egyenesen reá parancsolni, hanem legelőbb törvénytelen határozataikat lévén jogosítva megsemmisíteni.

Ezen visszaélés ellen talán kielégítő öv- intézkedés lenne annak kimondása, hogy a községi képviselő testület és előjáróság szem-élyes és vagyoni felelősséggel tartozik ily esetekben és hogy a felettes hatóság joga- sítva van, határozatának vagy rendeletének ellenkezés esetén, a renitens fel terhére és költségére más községek által fogamatot sze- rezni.

Egyébiránt az esetre, ha az állami kine- vezés elve a közigazgatás minden fokozatán érvényre emeltetnek, önkényt előállna, annak olkorlathetetlen szüksége, hogy a tisztviselői jogai és kötelezései s utóbbiak között a felelőség is, egy kimerítő hivatali pragmatika törvénybe iktatása által rendeztessenek és pontosan meg- állapíttassanak.

Beható átdolgozást és elvi módosítást igé- nyelne tovább a községi törvény azon része, mely a községek hatóságának köréről egy- reszt és a községi képviselő testület összea- kotásának módzatairól másrészt intézkedik.

A fennálló községi törvény ugyanis az első tekintetben nagyon hézagos, a második tekintetben pedig eltevészlettel alapon áll.

A községi hatóság köréről és kiterjedé- séről szóló rész, eltekintve attól, hogy teljes- sen figyelmen kívül hagyja azon a nemzet- közti jog által is elismert elvet, mely szerint a terület kivüliség jogát élvező hatóságok lakó és működési helyére még az állam rendes közigazgatási hatósága sem nyulhat be, s így a község még kevésbé; nem tartalmaz ren- delkezést azon gyakori eset iránt sem, midőn a község területen belül egy egyenrangú vagy éppen felettes hatóság, pl. szolgabíró vagy alispán székelt, mely saját működése területen belül a szükséges hatóság, rendezési s egyéb igazgatási teendők ellátására nemcsak képes, de inkább hivatottnak is látszik már csak az okból is, hogy eleje vételessék ekként a hosz- szadalmas meghereseseknek s a nézeteltéré- sekkel eredő netáni surlódásoknak.

Az érvényben lévő községi törvény e részbeni hiányossága gyakori kellemetlensé- geknek teszi ki még a felettes hatóságokat is, különösen ott, hol a községi hatóságot kezelő organumoknál a hivataloskodási vizsketeg éppen a felettes hatósággal szemben szokott jelent- kezni.

Ezen visszaélés megszüntetése iránt az alkotandó törvénynek határozott rendelkezést kellene tartalmazni.

Továbbá reformokat igényelnének a tör- vény azon rendelkezései, melyek a községi képviselőre vonatkoznak. A képviselőt műkö- désenek módja jelenleg oly hiányosan van rendezve, hogy gyakran pusztán e miatt a törvényhatóság legűdösebb törekvései hajó- törést szenvednek. Itt kimondandó lenne, hogy mindazon esetekben, midőn a járási tisztvi- selő jelenlétét a közérdeklő követeli, jogosítva legyen az a képviselő testületi ülést szavazat- tal nem bíró elnök minőségében vezetni, akár a felettes hatóság rendeletére, akár a képvi- selet egy részének kérelmére vagy a törvény által eleve meghatározandó esetekben.

A községi képviselő testület összea- lításánál jelenleg irányadóul szolgáló álla- pot hiányosnak és célteljeszetnek főleg két irányban kell tekinteni; először az annak ösz- szealkotásánál figyelembe vett tényezők tekin- tetében, és másodsorban azon aránytalanság miatt, mely a községi terhekhez való hozzájárulási kötelezettség közt egyrészt és a határozatok hozatalánál biztosított befolyás közt másrészt jelenleg fennáll.

Az elsőre nézve szükségesnek és alko- tandó törvény által szentesítendőnek véljük azt, hogy a választott és census alapján a kép- viselő testületbe bejutottakon kívül kellőn figyelembe vételessék az értelmiség is, a mi annyiban nem volna új elv, a mennyiben ez a képviselő választói jogosultságra nézve már az 1874. évi XXXIII. t. cz. 9. §-ában el van fogadva és a községi képviselőtelnel sem járna nagy nehézséggel annak gyakorlati keresztül- vitelére alkalmas expedienst találni.

A másodikra nézve hivatkozunk azon álta- lán ismert visszaélésre, mely az 1876. évi V. t. cz. 33. §-ból kifolyólag fennáll; a leg- nagyobb birtokosnak is ki talán a községi terhek túlnyomó részét viselni köteles, csupán annyi befolyás lévén biztosítva a határozatok hozatalára, mint az utolsó, talán néhány forint- tal képviselt virilistának.

Ezen visszaélésnek megszüntetése és a

községi terhek aránylagosabb és méltányosabb viselésének megállapíthatása czéljából kimon- dandó volna, hogy a nem urbéri jellegű birtok után fizetendő községi járulékokra nézve bizonyos maximum állapíttassék meg — talán a leg- nagyobb terhet viselő urbéri birtokos községi terheinek nehányszorosáig — melyen túl a leg- nagyobb állami adó alap sem volna terhelhető községi pótdával; mert igazságtalanságnak lát- szik, hogy a községi igazgatást talán kisebb, de más községi lakosoknál semmi esetre sem nagyobb mértékben igénybe nem vevő nagy- birtokos ezen igazgatás költségeinek java részét, talán $\frac{1}{10}$ -et is állami adója ugy hozván magával — sajátjából legyen köteles fedezni — azonban csak egy szavazattal járulhat a határozatok hozat- talához.

Ennek kapcsán felemlítendő, hogy a köz- ségek háztartásának rendezése is gyökeres javítást igényelne. Mert a jelenleg fennálló törvényes rendelkezések közül éppen az erre vonatkozó felelnek meg legkevésbé a kitű- zött czélnek, a jelenlegi ellenőrzés teljesen illusorius — a vonatkozó határozatok pedig pusztá irott malaszt lévén.

Itt tehát közvetlen és ki nem játszható ellenőrzés létesítendő, mert különben a régi baj megrögződik.

Miután még hangsúlyozzuk, hogy a köz- ségi jegyzők száma a lakossághoz mért arány- ban törvényileg okvetlenül meghatározandó volna, különös figyelemre méltatandóknak tar- tatók az átmeneti intézkedéseket, melyek oly- képp lennének megállapítandók, hogy az ily gyökeres reformnál nagyon is könnyen bekö- vetkezhető minden rázkódtatás kikerültessek.

Ezek volnának a községi közigazgatás átalakítása tekintetében szükségesnek vélt re- formok nagyobb vonásokban.

A törvényhatóságok és különösen a me- gyei törvényhatóságok rendezése azonban ép oly használatlan szükségnek jelentkezik, mint a községek; sőt itt még nagyobb a baj any- nyiban, a mennyiben sokkal nagyobb a köz- igazgatás ezen ágában a sok felesleges és célt- tévesztett gyűléseben, anélkül, hogy az ügyek nagy részének elintézésében az alapság, nem is szólva a gyorsaságról, legcsekélyebb garanciái is meglennének.

A rendezés vezérele itt is az kell, hogy legyen, hogy a végrehajtó hatalom a legalsó foktól a legmagasabbig államosíttassék; a köz- igazgatás végrehajtó közegeinek állami kine- vezésen alapuló végleges alkalmazása lévén azon előfeltétel, melytől egyedül gyökeres orvoslást remélünk.

Ez által a törvényhatóságoknak az öskö- től átöröklött hagyományokon és ezredéves történeti multon alapuló önkormányzatát még csak érinteni, sem annál kevésbé megsemmi- síteni akarnók. Ez csak visszashorítandó lenne azon térre, mely még ma is az övé, azon térről, melyen jogosultsága a haladó kor parancsoló igényei folytán megszűnt. A nélkül, hogy az önkormányzat létegyének fejtegelé- sébe bocsátkozni kívánánk, szükségesnek tartjuk azon ellenmondásra utalni, mely az önkormányzat alapfogalma s azon viszonyok és állapotok köztől létezik, melyek jelenleg nálunk uralkodnak. Önkormányzati sarkely, hogy az önkormányzati teendők ne hivatás- szerű foglalkozást képezzenek; hanem az élet más pályáján hivatást keresők és betöltők által láttassanak el; ez képezi fényoldalát és ebben rejlenk egyszerű előnyei, melyek Angliában pl. oly nagy mértékben érvénye- sülnék.

Nálunk a közügyek iránt országszer- tesen tapasztalható apathiatól eltekintve ezen alapelv érvényesülését már az is lehetetlenül teszi, hogy az önkormányzati tisztviselő oly termé- szetű és anyai ügygyel van tulterhelve, melyek ellátása teljes embert nem csak, de szakképzettséget is igényel.

Itt kizárólag életpályává vált az önkor- mányzati tisztviselő állása, melyet a törvény farságos tanulmány által elérhető qualifi- catiohoz köt, de azért megmaradt részére a valódi önkormányzat mellett igaz, hogy előny- képező a mi viszonyaink között jogosulatlan azon helyzet, hogy a tisztviselő állása bizony- talan s jövője kétes.

Egy logikai ellenmondás rejlik nézetünk szerint abban, hogy élethivatásnak deklarál- tassék egy foglalkozás, hogy az terhes elő- feltételekhez köttessék, de azért biztos meg- élhetést ne legyen képes nyújtani emberének.

És ez ellenmondás a jövőben nem egye- sek, hanem első sorban a közérdeket fogja közvetlenül károsítani, mert az életre való és az élet nehézségeivel megközelíthető elemeket hálalatosabb, illetve oly életpályá választásra

bizandja, melyen 6—6 évi ciklusokban vissza-
térőleg nem érik lábaik alatt inogni a talaj.
Itt csak gyökereket orvoslás segíthet s ez
orvoslás az állami kinevezés, annál inkább,
miután a jelenlegi önkormányzati teendők
nagyobb része állami közigazgatás.

Ezen általános és az önkormányzati igaz-
gatás minden fokozatán érvényesítendő köve-
telmény mellett a megyei központra nézve az
eddig állapot helyett a tanácsulási rendszert
tartjuk életbe léptetendőnek.

Semmi sem bizonyítja ugyanis a jelenlegi
rendszer fogyatkozásait annyira, mint azon
helyzet, melyet az 1870. évi XLII. t. cz. a
megyei alispánok részére teremtett és föntart.

E hivatal részben ellenőrző, részben
felelősségi hatósága a járási igazgatásnak és
mégis az előadói teendőket az igen gyakran
alispáni helyettesi minőségben attól elvont fő-
jegyzőn kívül, rosszul dotált és többnyire köz-
igazgatási pályájuk kezdetén lévő aljegyzők
végzik, nálunk például oly tulterheltség
mellett, hogy az egyes ügyekkel való beható
foglalkozás csak nem lehetetlen.

Az előadói tervezetét magáévá tevő alispán
vagy helyettese physikailag képtelen az
ügyiratok tanulmányozására és ugy a fenti
előfeltételekkel létre jött terv kiadatik, a nél-
kül, hogy a kellő garanciát annak helyessége
iránt a fontosságához arányított mértékben meg-
volnának. Ezen állapot éles ellentétben áll
azon, mindenütt elfogadott elvvel, hogy a
felelősségi hatóság több tagból álljon vagy ha
egy tagból is, de az intéző kéz gyakorlottabb
legyen, mint az alsó hatóság. Az ellentét annál
kivívóbb, miután a párhuzamos rendezésben
részesült városokban, sőt a megyei hatóság-
nak és az alispánnak alárendelt rendezett
tanácsú városokban is a tanácsulási rendszer
el van fogadva, mintha csak azt akarta volna
mondani a törvényhozó, hogy a községi lakos-
ok ügyei nem érdemlik meg azt a megfonto-
lást, melyet a törvény a városi lakosság
hasonló ügyeinek biztosít.

Elfogadatlannak mint logikai postulatum a
központri ügyek legalább egy meghatározott rész-
szének tanácsulási elintézése megfelelő quali-
fikációjú és javadalmazású ülnökök és előadók
részéről, a sallagnál ma már egyének alig
tekinthető a sok gyűléses és bizottsági tár-
gyalás, mely mai közigazgatási rendszerünk leg-
jellemzőbb és bátran hozzá lehetni: nem valami
dicséretesen jellemző oldala önként megszűnik
szükséges és indokolt lenni.

A legkülönbemű bizottságok, küldött-
ségek és választmányok ezek között a köz-
igazgatási bizottság és számos albizottságának
teendői is, a célhoz képest összeállításának
és szükség esetén a szakelődővel kiegészíthető
tanácsulásokban nyerhetnének elintézt, s ez
által a nagy apparatussal járó, de tényleg a
legtöbb esetben csak a hivatásszerű tisztviselők
által látogatott gyűlések a legszűkebb körre
lennének szoríthatók.

A törvényhatóság egyetemének képvise-
letére hivatott megyei közgyűlés sietlenül
fentartandó lenne ugyan, de az általa jelenleg
ellátott teendők legnagyobb része a tanács-
ülésbe volna áthelyezhető, így pl. a felelősségi
ügyek elbírálása a községi igazgatás ellen-
őrzésére, továbbá az állami közigazgatás köz-
vetítésére vonatkozó összes ügyek, melyek
eddig a közgyűlési tárgyalás folytán, ha egyet-
bet nem, az elintéztetés gyorsaságát, minden
esetre nélkülöztek. Fentartandók lennének
kétségtelenül részére az 1870. évi XLII. t. cz.
1. §-a a) és c) pontjaiban érintett ügyek,
továbbá a szabályrendeletek alkotásának joga,
valamint saját vagyonának kezelése.

A közgyűlést alkotó elemekre nézve a
községeknél vonatkozólag mondottakra, utal-
unk, melyek a megyei közgyűlésre nézve
talán még fokozottabb mértékben állanak.

A központri igazgatásról a vidékére való
átterés előtt szükségesnek látszik hang-
súlyozni, hogy a jövő rendezésnél arra külön
gond lenne fordítandó, hogy a központhon a
közigazgatási teendők olyképp osztásának fel,
hogy a kormányzat feje az ügyek érdemével
is gondolhasson, mi jelenleg a szorosabb
értelemben vett kezelési teendőkkel való in-
dokolatlan túllerakodás mellett csak cum grano-
salis lehet.

Ez az érintett kezelési teendők egy ré-
szének más egyénekre leendő átruházása
mellett új és a jelenleginél aránylagosabb
területi rendezést tenni szükséges, lehetőleg
az igazság szolgáltatási körökkel egyezőleg
és a történeti alapok lehető figyelembe véte-
lével, úgy hogy megszűnjének azon képtelen-
ségek, hogy egyik megye alispánja a munka
terhe alatt összerokkad, míg a másik néhány
tízezerre rugó népesség mellett, csekély teendők-
kel van ellátva.

Az államotitandó tisztviselők kar lévén hivatal-
szintű az önkormányzati közigazgatás teendők
is teljesítésére, feltétlenül szükségesnek
válnak az elsőnek elfogadásával az állami
tisztviselők és az önkormányzati testület közötti
viszonyok törvényes és kimerítő szabályozása,
és mint az már a községekről szóló javaslati
részben előterjesztett egy teljes hivatali
pragmatika létesítése.

Az államotitandó és a közigazgatási költ-
ségek állami fedezése egyszer elfogadatlannak,
a megyei háztartás és annak kezelése meg-
szűnnék azon fontossággal birni, melyet je-
lenleg annak tulajdonítani kell, legfeljebb
annyi volna kimondandó, hogy a jelenlegi
vagyon feletti önrendelkezés természetesen
közvetlenül biztosítottik a megyéknek a kormány-
ellenőrzése mellett.

A vidéki közigazgatásról nézve az álla-
mosítás elve szinten kimondandó volna. E
mellett még a járások új és a kir. járásbíró-
ságokkal lehetőleg megegyező területi rende-

zését tartanók szükségesnek különösen a szék-
hely tekintetében is felette kívánatos lévén,
hogy az összes hatósági körzetek és köz-
pontok lehetőleg össze essenek.

A vidéki közigazgatásra hivatott közegek
jelenen a járási hivatalok szervezése is a
jelenlegitől lényegesen eltérőleg lenne meg-
állapítandó: a mennyiben a járási hivatalban
a főnök mellett szakelődők lennének alkalm-
mazandók, s ebből kifolyólag a járások a
munka felosztás lehetővé tétele és túlságos
kötség okozás kikerülése céljából nagyobb-
bírók volnának. E mellett az ügyrend akképp
lenne megállapítandó, hogy a hivatali főnök a
községi közigazgatás ellenőrzésére fősúlyt
tekinthessen. — Mert a jelenlegi és tekintetben
uralkodó állapot a közérdek súlyos veszélyez-
tetése nélkül, erős meggöyödésűnek szert-
soká fen nem tartható.

Kiemelendőnek tartjuk még, hogy a járási
tisztviselők olyképp dotálendók, hogy nem csak
minden mellék jövedelemtől eltekinthessenek
és a tisztviselői pályát kizárólagos élthiva-
tásnak tekinthessék, de részükre oly társadalmi
tekinély is biztosítsák, mely a szükséges
auctoritás fenntartásának nélkülözhetetlen elő-
feltétele. És itt lehetetlen nem utalni azon
aránytalanosságra, mely jelenleg a tisztviselő-
nek egyrészt és a bankok részvény tartókatól
s egyéb magán vállalatok sokkal kevesebb
qualifikációval bíró alkalmazottainak vagyoni
helyzete közt másrészt az utóbbiak előnyére
fennáll.

Végül szükségesnek és észszerűnek tar-
tanók, ha az inkább jogi természetű mint
közigazgatási teendők ellátására hivatott árva-
székek a közigazgatási szervezethez egészen
kivételnek és a bíróságokkal hoztatnának
szorosabb kapcsolatba.

Midőn ezen legjobb meggöyödésünk
sugallta és ismételtük, hosszú évek tapasztal-
ataiból merített véleményünket e nagyhord-
erejű kérdésben a melyen tisztelt képviselő-
ház nagybecsű figyelmébe ajánljuk, teszszük
ezt azon alázatos, de a viszonyok által kellően
indokolt sürgős kérelem kapcsán, hogy egy
községek rendezése, mint a megyei törvény-
hatóságok újjászervezése kérdéseit mielőbb
bölcs tanácskozássá tárgyává tenni, s az alá-
zattal előterjesztett irányban új törvényeket
alkotni méltóztassék.

Kelt Nagy-Beckereken Torontálmegye
törvényhatósági bizottságának 1884. évi május
hó 12-én s folytatva tartott rendes tavaszi
közgyűléséből.

A megye közönsége nevében:

Tallán,
alispán.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága

által 1884. évi augusztus hó 12-én tartandó
rendkívüli közgyűlésen tárgyalandó ügyek
sorozata.

Előadó: Hadzsics, I. aljegyző stb. főjegyző.

Pészak község képviselő testületének
határozata a községi legelőlől 15 holdnak
kiszárolása és berbeadás tárgyában.

Főispán ur ő méltóságának intézvénye
özv. Bubalovits Janosné katalinfalvi lakos után
fennlévő 275 frt lőke tartozás leírás tárgyában.

Főispán ur ő méltóságának intézvénye,
Angyalay Ágoston volt megyei irnok egy évi
fizetésének végkielégítés címén engedélyezése
tárgyában.

Adán felállítandó földmívelési iskola tár-
gyában kelt ministeri leirat.

Ferdinándfalva község képviselő testüle-
tének határozata a községi közlegelőből ki-
hásítandó területnek, szőlőkertekért leendő
átadása tárgyában.

A franyovai italmérsi szabályrendelet
tárgyában kelt szolgabírói jelentés.

Uj-Pécs község képviselő testületének
határozata a lelkész számára adandó széna
illetmény iránt kötött szerződés tárgyában.

Szerb-Bóka község képviselő testületének
határozata a marhalegeltetési díjak szabályo-
zása tárgyában.

Karlova községében 1875-ik évtől 1879-ik
év végéig alkalmazott felelős számadóknak a
község javára, megye hatósági határozattal
leendő elmarasztalása iránti t. ügyészégi átirat.

Marienfeld község képviselő testületének
határozata a jegyzői fizetés felemelése tár-
gyában.

Gyűlész község képviselő testületének
határozata a közlegelőre hajlandó marhák
legeltetése tárgyában.

Szerb-Bóka község képviselő testületének
határozata 18.000 frtos kölcsön felvétele és
egy mérnök felfogadása tárgyában.

Uzdin község képviselő testületének
határozata Pap János községi jegyző javára
megszavazott 50 frtnyi díjszegély tárgyában.

Oppova község képviselő testületének
határozata az italmérsi jog megváltása tár-
gyában.

A megye alispánja bemutatja Popovits
Ignác sikkasztására vonatkozó vizsgálati és
tárgyalási iratokat.

Főispán ur ő méltóságának intézvénye,
Valkány község előfogati díjjainak a pénztár-
ból fedeztetése tárgyában.

Előadó: Andrassy Mihály aljegyző.

Nagy-Kikinda község képviselő testüle-
tének 1884. évi január hó 19. 5. sz. a. hozott
határozata, özevgy Osterreichier Antalné vég-
kielégítése tárgyában.

N-Kikinda község képviselő testületének
1884. évi január hó 19., 23. sz. a. hozott ha-
tározata Stojanovics Péter felfüggesztett bírónak

a felfüggesztett ideje alatt visszamaradt fi-
zeleseknek kárpótlása tárgyában.

Alibunar község képviselő testületének
f. évi május hó 1., 20. sz. a. hozott határozata,
mellyel Csernyai Janos ottani jegyzőnek farr-
adozásai elismerésül a községi legelőlől
800 □ölnyi házhely térséget ingyen át-
engedtetése tárgyában.

Petrovoszello község képviselő testüle-
tének f. évi május hó 1-én, 20. sz. a. hozott
határozata Zuru Nikola ottani lakosnak a köz-
ségi legelőlől egy 800 □ölnyi házhely térség
átengedése tárgyában.

Franczföld község képviselő testületének
f. évi május hó 2., 47. sz. a. hozott határozata
Sprecher Frigyes ottani lakosnak a községi
legelőlől 300 □ölnyi házhely térség át-
engedése iránt.

Gyála község képviselő testületének f. évi
április hó 12., 5. sz. a. bemutatja a község elő-
irányzatát a községi istállóinak helyreállítását
a községi pénztárban meglévő megtakarítás-
sából.

Jánosföld község képviselő testületének
1883. évi július hó 22-én, 18. sz. a. hozott
határozatával 3 drb szerződést bemutat, mely
szerint a község által már 1862. évben el-
adott 3 házhelynek a vevőkre leendő telek-
könyveztetése tárgyában.

A n-kikindai szolgabírónak jelentése,
melyben Mokrin község képviselő testületének
f. évi 37. számú határozata, mellyel a katasz-
teri birtokívek elkészítésére egy 1400 frttal
díjazott egyén felfogadását véleményezi.

Tallán Bela alispánunk mint Gyurgyevo
község területének és határainak átvételével
valamint Torontál és Temesmegye közti hatá-
rtávonál megállapításával megbízott küldöttségi
elnöknek jelentése.

Az antalfalvi szolgabíró által betérjesz-
jett Lajosfalva község képviselő testületének
határozata, mellyel Torday Janó és Torday
Andrásnak 200-200 □ölnyi házhely térséget
engedett át.

Előadó: Balogh, aljegyző.

Dolác község képviselő testületének ha-
tározata, Batniger János és társai felelőssége
tárgyában.

O-Bessenő község képviselő testületének
határozata, egy utkaparó felfogadása tárgyában.
A franyovai községi pénztárnok fizetésé-
nek felemelése tárgyában kelt szolgabírói
jelentés.

Szab. kir. Kolozsvár város törvényhatósá-
gának átirata a közelebb lefolyt ország-
gyűlési képviselő választások alkalmával ott-
helyt előfordult zavargások tárgyában.

Szártsóva községben letelepedett Vin-
disch Adél szülész nő kihirdetendő oklevele
tárgyában kelt szolgabírói jelentés.

Ausländer Róza szülész nő oklevelének
kihirdetése tárgyában kelt szolgabírói jelentés.

Nagy-kikindai járás szolgabírójára bemu-
tatja Nákofalva községe képviselő testületének
f. évi 11. számú határozatát, mely szerint a régi
iskolaház megtörtént eladása visszavonassék.

Nagy-kikindai járás szolgabírójára bemu-
tatja Nákofalva községe képviselő testületének
folyó évi 11. számú határozatát egy községi
számfejtő felfogadása iránt.

Csanádmegye alispánja átteszi Vuchkovits
Sándor dubraviczai illetőségű cs. kir. nyug-
díjasként segélyeztetése iránti kérvényét.

Mege alispánja bemutatja Uzdin községe
képviseletének f. évi 9. számú hatá-
rozatát a községi kotárkának eladása iránt
azzal, hogy az eladott kotárkának a vevők
által elhordását megengedte, mely intézkedé-
séhez kéri a tekintetes törvényhatóság bele-
egyezését.

A n.-sz.-miklósi járás szolgabírójára be-
terjeszti Albrechtsflor községe képviselő tes-
tulete által 1882. évi október 30-án egy fél
telek eladása tárgyában hozott határozatot és
szerződésének jóváhagyás végett.

Tallán Jenő m. b. tag jelentése a f. évi
február hó 20-án tartott valkányi képviselő
testületi választás és Pavel István ottani albíró
örkölcsi magaviselete ellen beadott panasz
tárgyában.

Török-kánizsai járás szolgabírójára betér-
jeszti Deszk község képviselő testületének f.
évi március hó 13-án és pótlólag május hó
11-én a szülész női fizetésének felemelése tár-
gyában hozott határozatát.

Török-kánizsai járás szolgabírójára bemu-
tatja Török-Kánizsa község képviselő testüle-
tének f. évi május hó 18-án a temető kibő-
vítése iránt hozott határozatát.

Mege alispánja bemutatja Voinrich Vil-
mos közigazgatási gyakornoknak hivatalból
Alibunarra történt áthelyezése alkalmából fel-
merülő költések fedezésére szükséges
20 frtnyi előleg iránti kérvényét.

Előadó: Böcsi, közig. fog. gyakornok.

Az aracsi templomromnak a további rong-
gátlástól megóvás tárgyában kelt ministeri
leirat.

Szerb-Keresztur község képviselő testüle-
tének határozata a közlegelőre hajlandó
marhamennyisége és legeltetési díj fejében sze-
dendő illeték tárgyában.

A módosi szolgabíró kérelme a szolga-
bírói segéd- és kezelőszemélyzet fizetésé-
nek emelése tárgyában.

Hirsch Márton, alibunári szolgabírói
díjok fizetésének felemelése tárgyában kelt
szolgabírói jelentés.

Lebanovich István módosi szolgabíró ké-
relme hathelyi szabadságidő tárgyában.

Előadó: Botka, közig. fog. gyakornok.

Zichyfalva község képviselő testületének
határozata a diószegi pusztai megvétele tár-
gyában.

Gottlob község képviselő testületének ha-
tározata egy Wertheim-féle nagyobb penz-
szekrénynek az árverésért számlára való be-
szerzése tárgyában.

Torontálmegyei gazdasági egyesület hatá-
rozata folyó évi szeptember hó 25., 26., 27.
és 28-án Nagy-Kikindán általános gazdasági
kiállítás és gépverseny rendezése tárgyában.

Török-Kánizsa község képviselő testüle-
tének határozata a községi új jegyzői lak tüz-
falának kijavítása tárgyában.

Valamennyi szolgabíró Nagy-Beckerek város polgármestere és a nagy-györgyfalvi helyhatósági biztosnak.

Egy régi bajon véltet megint, midőn
egy helybeli nyomdással alkura léptem, e
megye összes szabályrendeleteinek kinyomtatása
tekintetében. — Ezen megállapodás szerint a
szabályrendeletek gyűjteményének első füzetét
a napokban megjelent és abból értékesítés
végett 300 példányt átvetttem.

Ez az első füzet 188 oldalra terjed, és
székiadás alakjában állítván ki, magában
foglalja a következő szabályrendeleteket u. m.:

- 1) A katona beszállásolás terhének arányo-
sabb megosztása céljából kivetendő megyei
pótadóról s annak kezeléséről.
- 2) A betegpótlási alap létesítéséről és ke-
zeléséről.
- 3) A községi falkolákról.
- 4) A házaló kereskedés gyakorlásáról.
- 5) A koldulás megszüntetéséről.
- 6) A „szerb tövis“ név alatt ismeretes kár-
tékony növény irtásáról.
- 7) Állat- és husvizsgálatról.
- 8) Az éjjeli csendzavarok kibégítésére való
minősítéséről és a kormsai zárórák meg-
állapításáról.

9) A községi költségelirányzatok és községi
számadók készítésének meghatározása
és a községi adók kivetéséről.

10) A magánosok vagy községek tulajdonában
lévő ménlovak és bikák tenyésztésre való
használásáról.

11) Torontál megye tisztviselői, segéd és kezelő
személyzete, azok özvegyei és árváinak
nyugdíjazásáról.

12) A gőzcsepítő és egyéb gazdasági gépek
körüli foglalkozó munkások testi épségének
megóvásáról.

13) A halászatról.

14) A megyei mérnöki teendők ellátásáról.

15) A közmunka összeírása, felhasználása, el-
számolása és megváltásáról.

16) A megyei szolgabírónak (városi rendőr-
kapitánynak) a bűnvádi előnyomozások
körüli teendőiről.

17) A törvényhatósági és községi tisztviselők
fegyelmi ügyekben kiszabott fegyelmi bir-
ságpenzek hováfordítása, behajtása, keze-
lése, ellenőrzése és elszámolásáról.

18) A póczegődrők tisztántartása és állati
hullák eltakarításáról.

19) A tüzvész kiütésének és terjedésének meg-
gátolásáról.

20) A kivilágítások és faklyásmenetek rende-
zéséről követendő eljárásról.

21) A szabad közlekedés biztosításáról Toron-
tálmegye területén fekvő kis és nagy köz-
ségekre nézve.

22) A kéjnkökről.

23) A községekben elharapódzott lövöldözés
megakadályozásáról.

24) Az építkezéseknél megtartandó biztonsági
szabályokról.

25) Torontálmegye szervezéséről és végre,
26) A magán érdemnyek rongálásának meg-
büntetéséről.

Minden szabályrendelet, a törvény-
hatóság által esetleg eszközölt és kormányilag
jóváhagyott legutóbbi változtatások szövege
szerint nyomtatni ki, és azon oknál fogva, mert
kormányilag jóváhagyják, természetesen életbe
léptetteknek tekintendők. — Ezen szabá-
lyalól, csak a katonai kormányjóváhagyás mel-
lett ideiglenesen függőben tartotta. — A rész-
ben ezáltal életbe léptettek, részben már régebb
idő óta jogerős és alkalmazásban lévő 26
szabályrendeletet tartalmazó füzet, egy pél-
dányt tek. czimdednek ezennel kiadva, a kü-
lönösen a legújabb időben hozott szabályren-
delethez nézve a következőket tartom megjeg-
zendőknek u. m.:

1) Az első szakasz értelmében teendő
javaslatot f. é. október hó 15-ig, okvetlenül
elvárom.

2) A falkola felügyelőnek fél évi látó-
gatása, a felügyelő által minden körülmények
között teendő jelentésekből, de különben más,
tek. czimded által választott módon lesz ellen-
őrizendő és tapasztalatairól, véleményével együtt
minden év május 5-én, és november 5-én,
hozzám és a kir. tanfelügyelőhöz jelentés teendő.

3) A III. V. és VI. szakaszban a községekre
rőit teher fedezeti alapjaként kötelesek a köz-
ségek 1885. é. költségelirányzataik gazdasági
rovatába némi csekély összeget felvenni, míg
a f. é. hason kiadásokat, ha arra külön fedezet
a f. é. költségvetésben nem lenne, az előre nem
látott költések rovatából vagy a pénztári meg-
takarításokból kötelesek fedezni.

4) A falkola felügyelő, a IV. szakasz
szerint az útfátásra is kötelesek lévén fel-
vigyázni, ezen a tén legczélzertbben, az
utazások közben szerzett tapasztalatok utján
ellenőriztetők.

B) A gőzcséplő és egyéb gazdasági gépek körül foglalkozó munkások testi épségének megővését szolgáló szabályrendeletre nézve tek. czimednek csupán az ellenőrzői és bírói szerep jutott, előbbeni irányban különösen a 4-dik pontbeli intézkedés szigorú ellenőrzését, utóbbira néz pedig az erélyes, gyors eljárást ajánlva, csak azt jegyzem meg, hogy gazdasági gépek alatt nem csak a külső de belső gazdasághoz tartozó gépek egyaránt gőzmalomok, gőzfűrészek stb. is értendők.

C) A póczegődrök tisztántartása és állati hullák eltakarításáról szóló szabályrendeletre nézve.

1) Tek. czimed, különösen a Franciaországban fellépett cholera járványra való tekintettel haladéktalanul lesz szives a 2., 4., 7., és 8-ik §-ba ütköző szemetet, dögött stb.

D) A tüzvész kiütésének és terjedésének megakadályozásáról szóló szabályrendeletre nézve különösen csak a 4., 11., 12., és 15-ik §-ra óhajtom figyelmeztetni, mint melyek nagy fontossággal bírnak, különösen pontos végrehajtást igényelnek. — Maga a szabályrendelet szövege eléggé kiterjedt, úgy hogy arra néz bővebb felvilágosítás nem szükséges.

E) A kivilágítások és fályás menetek rendezésénél követendő eljárásról szóló szabályrendelet 1. 3. és 4. §-a értelmében az engedélyt megadni vagy megtagadni t. czimed jogosult, de utóbbi határozatát a bejelentéstől számított 12 óra belül írásban köteles kézbesíteni. — A 4. § megszabja még azon két esetet, melyhez t. czimednek korlátlan belítási joga van füzve.

F) A szabad közlekedés biztosításáról szóló szabályrendelet Nagy-Becskerek városára nem terjed ki. — Az engedélyek megadásával a járási szolgabíró második fokú hatóság.

G) A kéjőkről szóló szabályrendeletre nézve, mely Nagy-Becskerek városára szinte nem terjed ki, elrendelem, hogy a kiállított türelmi bárczákra, a bárcza adataival meg-egyező nyilvántartás vezetéssek, melyben azok- kívül a bárcza kiállításának ideje és a felügye- lettel megbízott orvos neve is nyilvántartassék. — Türelmi bárczákonyveket Pleitz Ferencz Pál helybeli nyomdással készíttettem, hol azok 15 kr-ért darabonként kaphatók. — Türelmi bárcza csak ily könyvecsékben állítható ki.

H) A közsegekben elharapódzott lövöl- dezek megakadályozásáról szóló szabályren- deletre nézve megjegyzem, hogy annak meg- állapítása, valjon az 1. §-beli ama kifejezés- alatt „ezeknek közvetlen közelében” mi ér- tendő, esetről esetre az eljáró bíróság belá- társára van bízva és ezért, ha a feljelentett ki- hágas a helység belterületén kívül követteti volna el, mindenkor helyszíni szemle tartandó, mely alapon azután a fennforgó viszonyok- kellő mérlegelése mellett a kimondandó elha- tározás ez irányban is kellőleg megindokolandó. — A község belterületen való lövöldözésekre csak a 2. és 3-ik § korlátain belül adhatók engedély, ez irányban tehát a kellő ellenőrzés- gyakorolandó.

I) Az építkezéseknél megtartandó bizton- sági szabályokról szóló szabályrendelet szö- vege a bővebb magyarázatot feleslegessé teszi.

K) A megye szervezéséről szóló szabály- rendelet, a régebbi szabályrendeletnek alapján készültén csak azon pontjaiban szorul kimeri- tőbb fejtegetésre, melyek legutóbb változást- szenvedtek. — Ilyen a 2-ik § azon intézke- dése, hogy a közgyűlésen rendszerint csak azon ügyek tárgyalhatók, melyek a közgyűlés- kezdetét megelőzőleg 15 nappal a megye al- ispanjánál benyújtattak. Ezen intézkedés hi- vatva van megszüntetni azon az ügymenet- gyorsaságát benit eddigi szokást, mely sze- rint az egyes járásokból, a közgyűlési meg- hívó szétküldése után tömegesen érkeztek be a közgyűlési tárgyak. A sürgősebb közgyű- lési tárgyak tehát a jövőben ideje korán lesznek beterjesztendők. — A 18. § a sza- bályszöveg hirtetése módját körülírva, a jö- vőben esik szüksége annak, hogy a járási tisztviselő ilyennek hirtetési bizonylatokat ter- jesszenek be, hanem e helyett köteleességükben álland az esetleg náluk benyújtott felebbezést a megye alispánjának lehetőleg úgy terjesz- teni be, hogy az a felebbezési határidő lettele előtt érjen a központba, mert felebbezések beadási napjának jövőre az alispáni iktatás napja számíttatik. — A 48-62. § mint egészen új intézkedés különös figyelemre érdemes. — Ezen szabályrendelet egyéb intézkedései már eddig is érvényben állottak s így a gyakorlat adia magyarázatokkal már ellátva.

L) A magán hirdetések megrogálásá- nak büntetéséről szóló szabályrendelet magya- rázatát önmagában hordja.

Ezeket gondoltam a szabályrendeletek tek- intetében szükségesnek elmondani de felm- rül- heto esetekben készségesen adok más irányban is felvilágosítást.

Mindezek után áttérve a dolog pénzügyi oldalára, a szabályrendelet gyűjtemény két füzetet két forintba kerül, és miniat az összes megrendelt példányokért fizetnem kell, én sem vagyok azon helyzetben, hogy azt bárkinek is ingyen átengedhessem és ezért fölkérem tek. czimedet, hogy azon esetben, ha az ide zárt példányt megtartani nem akarná, ugyanazt mi- előbb visszaküldeni sziveskedjék.

Egyben kérem tudassa a járási közigaz- gatási személyzettel valamint járási közsegeivel, hogy számukra a gyűjtemény egy-egy pél- dánya meg van rendelve. — Azoktól, kik egy-egy szabályrendelet gyűjteményt megtar- tának, sziveskedjék a 2-2 frtot átvenni és hozzám f. é. szeptember 1-ig jegyzék mellett

beküldeni, hogy ez alapon azután a füzeteket szétküldhessem. A közsegekre nézve nincsen észrevételem az ellen, ha a 2 frtot a község f. évi előre nem latott költségeinek vagy meg- takarításának terhére fizeti ki.

Kelt Nagy-Becskereken, 1884. évi július hó 22-én.

Tallian,
alispán.

Dijazással és gazdasági gép- vásárral egybekötött szarvas- marha- és sertéstenyészállat- vásár Budapesten 1884. évi szeptember hó 20., 21. és 22. napjain.

I. A földmivelés-, ipar- és kereskedelem- ügyi m. kir. miniszter a szarvasmarha- és sertéstenyésztés előmozdítása érdekében Bu- dapesten f. évi szeptember hó 20., 21. és 22. napjain szarvasmarha- és sertéstenyészállat- vásárt tart.

II. A vásár és kiállítás rendezésére egy vásárrendező-bizottság alakított, mely Bu- dapesten, a köztelen székelt.

A vásár Budapesten, a fővárosi marha- vásártéren tartatik.

III. A vásár szeptember hó 20., 21. és 22. napjain minden reggel 10 órakor kezdő- dik és délután 6 órakor végződik.

IV. A vásárra bocsátatnak a korra való tekintet nélkül:

A) Szarvasmarha: bika, bikaborjú, üsző és üszőborjú. I. Magyar. II. Nyugati fajtak.

B) Sertés: kan, kocsa. I. Hazai. II. Nyu- gati fajtak.

Magyarországi kiállítók által külföldről vett vagy külföldi tulajdonosok birtokában levő állatok is vásárra bocsátatnak, a díjakra azon- ban külföldön nevelt állatok csak az A) II. és a B) II. alatti csoportokban versenyezhetnek. Híz- lat vagy tenyészképtelenné tett, vagy egyéb okból tenyésztési czélokra már nem alkalmas állatok a vásárra nem bocsátatnak.

V. A vásárra a bejelentések a vásár- rendező bizottság által szétküldött, illetőleg atól nyerhető bejelentési minták felhasználá- sával, két példányban, legkésőbb augusztus 27-ig bezárólag, a vásárrendező-bizottsághoz cizmezve, a köztelekre küldendők. Minden bejelentéshez a tenyésztő egészségi állapotát igazoló egészségi bizonyítvány csatolandó.

Az állatok szállítására nézve a vasutak kedvezményeket engedélyeztek. Az erre josi- tító igazolványok a vásárrendező-bizottság által a bejelentőknek megküldetnek.

VI. A bejelentett állatok előbb, mint szeptember 19-én reggel, el nem fogadtatnak, de szeptember hó 19-én estig okvetlenül be- állítandók.

Az állatok Budapestre érkezés után azon- nal a kiállító megterhelése nélkül újból állatorvosilag megvizsgáltatnak, s ha betegnek találtatnak, a budapesti állatorvosi tanintézet- nek adtatnak át orvoslás végett.

VII. Az állatokat a vásár utolsó napja, szeptember hó 22-én délutánig a vásárról el- vinni nem szabad.

VIII. Az állatok takarmányozásáról és ápolásáról a kiállító gondoskodik. Intéz- kedés történend a végre, hogy a szükséges takarmány és alomszalma mérsékelt s a vá- sártéren helyben közteendő árakon, a vásár- téren kiszolgáltassák.

IX. A vásárra hozott tenyészállatok állása felett azok ára is kiteendő, s az a bejelen- tési iven is megemlítendő, hogy az ár a ka- talogusba felvehető legyen.

X. A kitett aron az állat az első jellen- kező vevőnek mindenesetre eladandó és többé árverésre nem bocsátható.

XI. Ha valamely állat tényleg eladatott, a történet eladás a vásárrendező-bizottságnak a helyszínen levő irodájában azonnal bejelen- tendő, s a vevő nevével együtt az állas- tablán feljegyzendő.

(Vége következik.)

Vasuti ügyek.

(Budapestről Vácra, Verőczére, Nagy- Marosra és Szobbra vasárnapokon és ünnepeken kiadandó menet és térjegyek.) A budapesti állomáson a nyári időtar- tamra minden vasár- és ünnepnapokon a 8. számú rendes személyvonathoz Vác, Verőcze, Nagy-Maros és Szob- bállomásokra mérsékelt II. és III. osztályu menet-térjegyek fognak kiadni, azon megjegyzéssel, hogy ezen mérsékelt je- gyek csakis ugyanazon napon való visz- sautazásra a 7. számú személyvonatnál érvénnyel fognak birni.

E jegyek ára a menet és visszajö- vetelre nézve következők, úgy mint:

Bpestről Vácra és vissza	II. oszt. III. oszt. frt kr.	frt kr.
Verőczére	1.20	— .80
N.-Marosra	1.50	1. —
Szobbra	1.80	1.20

(Szab. oszt.-magy. államvasut-tár- saság.) Az élő állatoknak magyar állo- másokról Pozsonyba szállítására f. é. július hó 20-tól érvényes kivételes díjazásban következő helyesbítések fo- gantatosítandók:

A 7. oldalon Ottlaka állomásnál a juhok és sertésekre szóló négyzógméter szerinti díjtétel 394.9 krról 404.9 krra, továbbá a 14-ik oldalon Zakány állo- másnál a szarvasmarhára szóló tétel 364.5 krról 349.5 krra és a dobkas tetele 1179 krról 1176 krra helyesbítendő.

(Román-délnémet forgalom.) Elsass- lothringi és a Saar-terület hullaállomái- ról Bukarestbe szállítandó vascső-küld- ményekre nézve 1882. évi augusztus 1-je óta fenálló közvetlen díjzabás, folyó évi július hó 31-én hatályon ki- vül lépett.

HIRHARANG.

* Torontálmegye törvényhatósági bi- zottsága e hó 12-én d. e. 10 órai kezdet- tel rendkívüli közgyűlést tart. — A gyű- lésezen tárgyalandó ügyek sorozata mai szá- munkban részletesen megjelölve és a me- gyehez kapujára kifüggesztve van.

* A tanítók és tanítónők fi- gyelembe, Hoffmann Antal, a buzsiási fürdő bérleje azt az ajánlatot tette, hogy az említett fürdőt az idény I. és III. időszaká- ban, azaz május hó 1-től június hó 15-ig, és augusztus hó 1-től szeptember hó végéig öt népiskolai tanító és öt tanítónő számára kedvezményes helyet, a gyógydíjak alóli fel- mentése mellett, bármely osztályu, ingyen fürdőt engedményez, az uradalmi szállókban pedig 25% engedmény mellett szállást ad.

* A főgymnasium tanári ka- rában az 1884/5. tanévre következő válto- zás történt: Karsay Janos kegyesrendi tanár Nagy-Károlyba helyeztetett át; az úresedesbe jött tanári székelt világi helyettes tanarral tölti be a kegyes tanítórend kormányta.

* Nyilatkozat. Minden félreértés kikerülése végett kénytelen vagyok kinyi- latkoztatni, hogy a „Gr.-Becskereker Wo- chenblatt”-ban a gymnasiumi templom or- gonájára vonatkozó cikk megírására sem közvetve, sem közvetlenül be nem folytam; sőt határozottan karhözottam, hogy ott, a hol önként folajánlott kegyetes adományról van szó, bármilyen módon is pressió gyakorol- tassék a jövőre. — Kérem a „Gr.-Becskereker Wochenblatt” tek. szerkesztőségét, ezen nyilatkozatomnak becses lapjába való szives átvételét. — Nagy-Becskerek, 1884. aug. 5. Arányi Bela, főgymn. igazgató.

* A helybeli ev. templomban f. hó 14-én d. e. 8 órakor ev. egyházmeg- yei gyűlés; 18-án d. e. 9 órakor Ó Felsőge szünetési évfordulója alkalmából halálma s 20-án d. e. 9 órakor István király ünnepére egyházi beszéd fog tartatni.

* A budapesti ált. munkás be- tegséggyógyintézet helybeli főokjának 8-ik alakuló ünnepélye mult szombaton tar- tatott meg a Rózsa-fele sörházkerben. Daczára annak, hogy az esteli órákat me- glehetőse előzte meg, a látogatottság egé- szen felülmulta a várakozást. Az igaz, hogy az idén nem volt nagybőszabású műso- rozat, de pótolta azt az újonnan felvett bohó- kas tárgykisörölés, mely minden belépőre egy-egy nyeresémet biztosított hol kisebb, hol nagyobb értékben. A kedélyes és fesze- telen vígság 9 órakor vette kezdetét és fo- kozódott mindinkább a hajnali órákig. Ott lattunk díszes közönséget, és ifjaink be- mutatották a mai kor követelte műveltsé- get. Fehértemplomról meg Budapestről ér- kezték üdvözölő tavoratok is. A tiszta nyere- menyinyel, mely még azonban praeciter nincsen kimutatva, a rendezőség meg van elégedve és köszönetét szavazza mindazok- nak, kik a jótékonyozól iránti gyakorlasi szellemtel áthatva, e tisztas estélyt felke- restek.

* Halálozás. Menczer Ignác, szerb- neuzinai földművelő 1884. évi augusztus hó 3-án, esteli 10 órakor szélhűdés követ- keztében meghalt. A boldogult földi mara- danyai aug. hó 5-én, esteli 6 órakor tetették a helyb. családi sírboltban örök nyugalomra. Buke hamvaitra!

* Az újvidéki magy. áll. ipar és kereskedelmi iskolában a jövő 1884/5-iki tanévvel a 3-ik osztály is meg- nyitattik, miáltal az intézet teljessé válik. Ezen intézet czélja a népiskolát végzett gyerme- keket meliőt tanoncokká beállítanak, azon ismeretekkel ellátni, melyek önálló iparos vagy kereskedőre nézve nélkülözhetlenek és ehhez képest 2 szakosztályra t. i. ipar és kereske- delmi szakra osztik. Az ipar szakosztályban különös súly fektetetik a számtan, mértan és rajzra; a kereskedelmiben a kereskedelmi számtan, levelezés és könyvvitelre. Ezeket kívül a vidékünkön divó 3 nyelv, — magyar, német és szerb nyelv — földrajz, történelem, vegylen, természettan és természetrajz, áru- isme, nemzetgazdaságtan és szepírás is tanít- tatik. Tannyelv a magyar, de a szükséghez képest a német is használtatik. A felvételi feltételek ugyanazok, mint a középtanodáknál. Beiratási valamint tandíj nincs. Beiratások szeptember 1., 2. és 3-ik napján eszközöl- tetnek.

* Az orsz. színház tanodá- ban a beiratkozások f. évi szeptember hó 6-án, szombaton d. u. 3 órakor kezdődnek, s három napon át, minden d. u. 3-5-ig be- zárólag szeptember hó 8-án fejeztetnek be. A jelentkező növendékek felvételi vizsgálatá szeptember 9-én, kedden d. u. 3 órakor tar- tatik, ugyancsak a tanoda helyiségében, kere-

pesi ut, nemzeti színház bérháza III. emelet. A felvételi kellekek: színpadias, csinos alak, tiszta kiejtésű, csengő hang s kifejezett testi alkotás mellett (melyről a fől. vizsgálaton jelenlevő orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, a betöltött 15. év a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. Szükséges továbbá annyi műveltség és iskolai képzettségről szóló bizonyítvány, mennyit a megjelölt korban minden művelt ifjútól meg- várhatni. Azok, kik nem szüliők vagy gyám- jaik kíséretében jönnek, a szüliők vagy gyám- mok írásbeli beleegyezését tartoznak maguk- kal hozni. A jelentkező növendékek csak tör- vényes családi nevükön irathatják be magu- kat. Arra pedig előre is figyelmeztet az igaz- gatóság mindenkit, hogy a beiratási és föl- vételi díj 6 frt, a beiratásnál azonnal lefizen- tendő, fölvetel esetén pedig az évi 30 frtnyi tandíj első részlete, 10 frt, melynek fizetése alól első éves növendék föl nem mentetik. Végül szükséges megjegyeznünk, hogy az operai szakra csak oly jelentkezőket veszünk föl, kik a m. kir. zeneakadémia magánének tanfolyamának elvégzéséről legalább I. II. oszt. bizonyítványt, vagy annyi készülséget mu- tathat fel, mennyi ezen osztályokban meg- kívántatik, mely esetben a m. kir. zeneaka- démiában magánvizsgálatot tehet, s az ennek folytán nyert bizonyítvány alapján az orsz. színház tanoda I. operai osztályába fölvé- tethetik.

* A magyar zene kedvelőinek figyelembe! A „Magyar Dal-Album” című egytetemes magyar népdalgyűjtemény V. kötetéből most jelent meg a 8. füzet a 941—960. számú, következő dallamokkal: 1. Nem busulok többé. 2. Nem kell nekem senki víze. 3. Nema hógly fut a nagy éjszakán. 4. Nincsen kedvem, nincsen kedvem. 5. Ni, ni! mi az a szerelem! 6. Oh milyen sokszor hal- lottam. 7. Oh te áldott Kánaán. 8. Oszlik, bomlik a gond. 9. Ott a réten egy alfalfa. 10. Öregbíró kisbíróstól. 11. Órul a lány, ha farsang jön. 12. Összejötték a banyák. 13. Összel hervad, ősszel hull el. 14. Pej pa- ripám patkószege. 15. Pusztá ez az egész vidék. 16. Pusztán születtem. 17. Rád sem gondolok ezután. 18. Réten, réten, réten jártam. 19. Rózsa, rózsá piros rózsá. 20. Róz- sázt kaptam piros rózsát. A teljes gyűjtemény, vagyis a zongorára alkalmazott 1000 magyar népdal ára egyfüzetve 7 frt 80 kr. A f. évi ötödik évfolyam vagyis a 801—1000-ik számú dallamok előfizetési ára bérmentes szétkül- déssel: (10 füzetre, 200 dallammal) 1 frt 80 kr; 5 óra (5 füzetre, 100 dallammal) 60 kr; egy-egy füzet ára (20 dallammal) 25 kr. — Előfizetéseks postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

A bacillusok.

Ebben a mai czudar kolerás világban minden ember érdekellet olvassa a híres Koch tanár touloni jelentéseit a koleráról, melyben a bacillusok eredetét részletesen tárja a ki- vancsi emberek elé, megmondja, hogy miként terjed rohamosan daczára a szigorú rendsza- bályoknak s miként lehet fölük magunkat megvédeni. — Ilyen bacillusok előfordulnak más kör-eseteknél is, például a tüdővész, stb. s talán meglehet, hogy az agyra is lehet né- mi befolyással. De hát csoda-e ebben a czudar melegségben?

Itt úgy látszik, nem hogy elszáradna, ha- nem még tovább terjed. Ilyen bacillusok van- nak némely irocskákban is, kik várják, lesik, hogy hol kaphatnak valami tárgyat, melyre gyorsan bölcs biralatukat megtehessék, az igaz, hogy minden felfogás, minden komoly gon- dolkozás nélkül rá mondják a halálos ítéletet a szegény emberekre! Persze nevéket nem írják ki egészen, csak például „i” vagy „a”, vagy pedig „h” betűcskével s ha kérdik tőle, hogy nem ismeri-e az író, tagadja s hajszálatlan orra alá nevet olyformán, hogy kilehessen olvasni belőle a nagy kritikust.

Egy ilyen jó felfogásu, helyes kritikát olvastam a legutóbb megjelent „Torontál” napi újdonságaiban, hol kézzel foghatóság s szabad szemmel láthatóság működik a bacillus! Az egyes mellékszereplőket erősen kiemeli valami „ch” nevű kritikust. — Elmondja, hogy a darab roz, az átdolgozás gyenge, s a fősze- replő nagyon is tuloz. — Tessek! — Ime itt is, hogy ellepte a kritikái-bacillus ama szegény betegeti! Mert csak nem mondatjuk, hogy bírálata helyes, hogy kilátszott az oroszlanbőr alól az áruló láb, sem azt, hogy nem látott még más színészeket, mint potnyán nézhető mükedvelőket, mert ez téves állításunk le- hetne. — Hanem rámutatunk a kritikusk egyik betegére, kinek agyát a bacillusok megszáll- ták s mindaddig kinozzák, míg alkalmas véd- szerrel ki nem úzik belőle.

Ez oknál fogva ezen kritika helytelen, mert én magam is azt hiszem, hogy egy bolto, különösen ha grófnőnél kap megren- delést, nagyon is hízlel, bókól. Hátha még hozzá tesszük, hogy Petak szerepe egy bo- hókás tót embert mutatott be, lehet-e szó tul- zásról?!

Azért tanácsom, hogy ovakodjék mindenki az ilyen bacillusok által meglepett kritikuskok- tól, mert ezek ugyan nem ölik meg az em- bert, de a tisztességes szándékot, a közjóért való fáradozást, mellyel a művelődést, az ille- met oktatni, fejtegetni czéljukul kitűzték, — megmérgezik, megméltelyezik!

Dr. Kolera,
bacillus tudor.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

A Miasszonyunkról nevezett Iskolánék
vezetése alatt álló és
Borromei Szent Károlyról czimzett
nagy-becskerekai nővelde.

Felvételek 6 éves leányok 16 éves korukig; az intézet feladata erkölcsi vallásos nevelés; az oktatás elemi tantárgyakban, valamint magasabb ismeretek nyelvek, zene és különféle kézimunkákban.

Közelebbi tudósítás nyerhető a Miasszonyunkról nevezett Iskolánéknél Nagy-Becsikereken. (271-3.3)

Unterrichts- u. Erziehungsanstalt für Mädchen zum St. Carolus Borromäus
unter der Leitung der Schulschwestern de Notre Dame in **Gross-Becsikerek.**

Aufnahme für junge Mädchen von 6-16 Jahren zur gänzlichen Verpflegung; moralisch religiöse Erziehung; Unterricht in elementar und wissenschaftlichen Fächern, Sprachen, Musik und verschiedenen Handarbeiten.

Nähere Erkundigungen ertheilen die ar. Schulschwestern de Notre Dame in Gr.-Becsikerek.

Nyilvános kereskedelmi tanintézet, Temesvárott.

Ez intézet 3 évi tanfolyamból áll és a németországi kereskedelmi akadémiák és magasabb kereskedelmi iskolák mintájára van berendezve. A tanulmányaikat végzetek az egy évi önkényesi szolgálatra jogosultak. Tannyelv német és magyar. E tanintézettel összekötésben áll egy jól berendezett 4-osztályú polgáriskola mint előkészítő iskola.

A tanév kezdődik szeptember 1-én. Értesítést és közelebbi tudnivalókat nyújt **Wiesner Ferencz.** igazgató.

Kereskedelmi szakiskola alapították 1860-ban. (287-3.2)

Fiatal bika,

hollandi faj, 2 1/2 éves, eladandó.
Megtekinthető Rajtarszka tanyán, Aradóc mellett, Riemschneider csősznél. (293-11)

Kiadóhivatal: Budapest, V. Nádor-utca 7. sz.

Előfizetési árak
a „Pesti Hírlap”-ra:
Egyszerre 12 ft. — 12 ft.
Félévre 7 — 7
Negyedévre 3 — 3
Egy hónapra 1 — 1
Egyes számú havi példány 4 kr.
Változat 5 kr.

PESTI HÍRLAP mindennap,
Mégis az ünnepek és vasárnapok
kal követő napokon is.
2-21. 1799.

LEGJOBB, LEGLETERJEDTEBB MAGYAR POLITIKAI NAPILAP.

Mutatványszámok kívánatra egy héti ingyen és bérmentve küldetnek.

(218-123)

A bécsi 1883. évi gyógyszerészi kiállításon ezüst érmet nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdusabb
SAVANYUVIZE

kítőző szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmait alapuló bajaiban. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének felfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Fris töltésben
mindenkor kapható

ÉDESKÜTYÜ

magyar kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN.

Ugyszintén minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

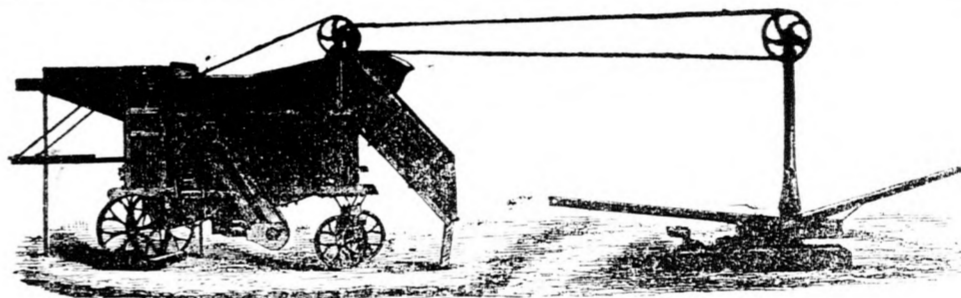
1.000.000

Kempelen Imre fehérmegyei nagybirtokos tulajdonát képező mohai „ÁGNES” savanyúvíz-forrás telepén 1883. november 15-én töltetett az

egy millióodik palaczk Ágnes-víz

mely annyiban képez nevezetesebb eseményt, amennyiben ezen eset Európában az első, mely alig három évi fennállása óta képes volt savanyúvízének ennyire élénk keresletet és közkedveltséget teremteni.

Nagy-Becsikereken kapható: Zimmerer Antal urnál.

DAUN GYULA, N.-Becsikereken,
mint
Clayton és Shuttleworth-féle

gazdasági gépgyárak képviselője,

ajánlja a legjelesebb

gőzmozgony- és cséplőgépeket,

valamint dusan berendezett

RAKTÁRÁT:

járgányos cséplők,

rosta, trieur és mindennemű gazdasági gépeket

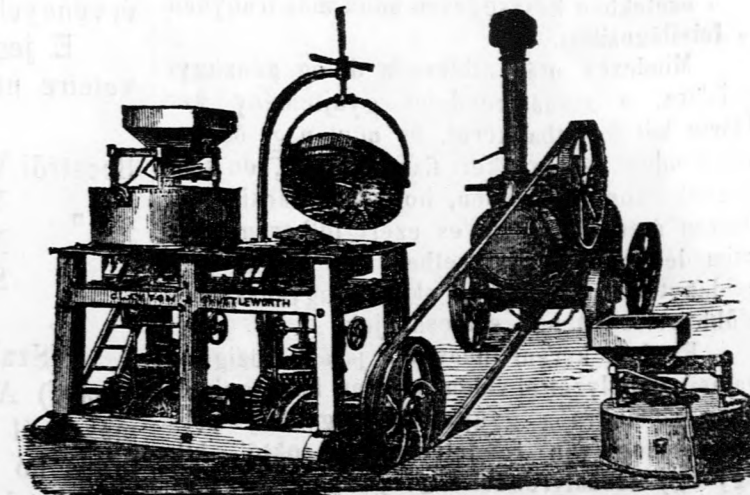
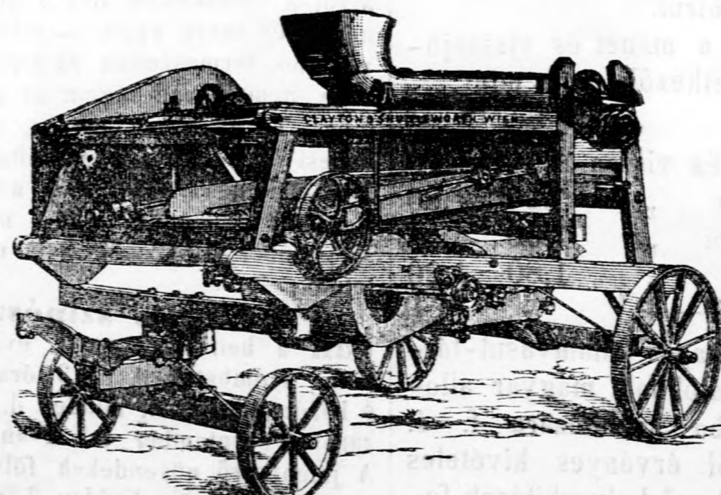
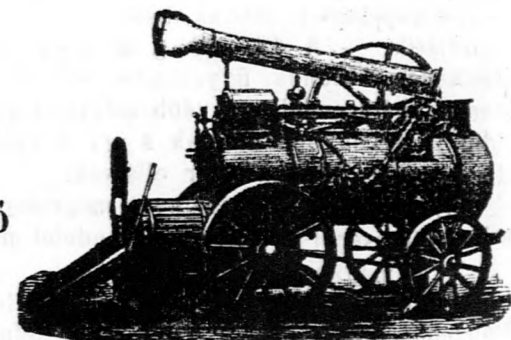
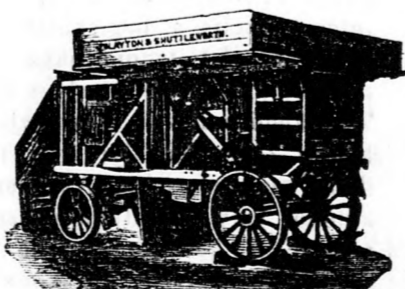
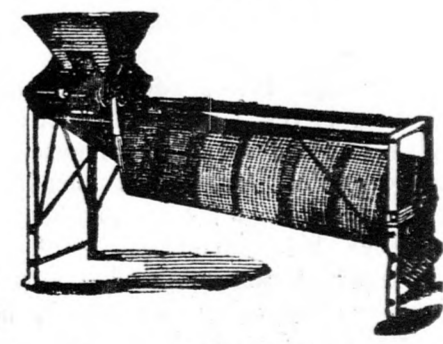
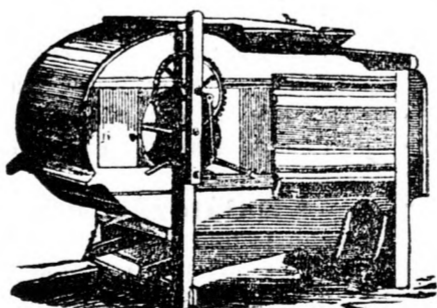
a legjutányosabb áron; s

továbbá:

gépi szükségleteket,

és pedig:

angol gépszij, rostalap, tömitő anyag, mézganeműek, dobsin, kazáncsővek stb.

1884.

Tizenharmadik évfolyam.

TORONTÁL.

33-ik szám.

Csütörtök, augusztus 14-én.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként egyszer, csütörtökön.

Hirdetések és mellekletek — utóbbiak a

Hivatalos hirdetések:

Magán hirdetések:

Melléklet a „Torontál” 1884. évi 32-ik számához.

6579. sz. ki. 1884. **Hirdetmény.** (291—3.1)

A városi polgármesteri hivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az új földadósabályozás alapján folyó évtől kezdve fizetendő földadó alapján szolgáló új kataszteri telekkönyv és egyéni birtokviszonyok az egyes helyb. birtokosoknak felvett földbirtok terfogatára vagy osztályozására ellen beadott felszólalások megvizsgálására az arra kirendelt járási küldöttség városunkba folyó évi augusztus hó 24-én megérkezend.

Felhívának tehát mindazok, kik a fent jelzett kataszteri munkálatok ellen, azoknak a városház nagy termében 60 napon át közszemlére lett kitétele alkalmazva felszólalással eltek, vagy akik azt megtenni elmulasztották s panaszukat a küldöttség előtt még érvényesíteni akarják, — a mit úgy élő szóval, mint bélyegmentes írásban is megtehetik, — ezen küldöttség előtt annál inkább jelenjenek meg, mivel ennek esetleges elmulasztása többé pótolható nem lesz.

N.-Beeskereken, 1884. évi július hó 12-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

330. sz. kí. 1884. (277—2.2)

Árlejtési hirdetmény.

Mellyel Margiticza község előjárásága részéről ezennel közzé tétetik, miszerint a község képviselő testületnek f. évi július hó 14-én, 16. sz. a. határozatával a község ház új betetőztetése és a ház kijavitása elrendeltetett, mely célból 1884. évi augusztus hó 10-én, d. e. 9 órákor, a községi irodában nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre árverelni szándékozik a szakértői költségvetésben kitétt 1458 frt 50 kr. kiküldési árul szolgáló összegnek 10% bántalmával ellátva ezennel meghívának.

Az árlejtési feltételek, költségvetési terv az árlejtés napig a község jegyzői irodában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Margiticzán, 1884. évi július hó 21.

Gondarszky,
jegyző.

Tattar,
bíró.

3135. sz. kí. 1884. **Pályázat.** (288—3.1)

Törvényhatósági jóváhagyással Tor.-Kanizsa községében évi 400 frt fizetéssel javadalmazott egy segédjegyzői állomás rendszeresítését, annak választás útján f. évi augusztus 25-ik napjának, reggeli 9 órákor, község házában történendő betöltésére ezzel a pályázat hirdettek oly hozzáadással, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 75. §§-ai, valamint az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a alapján felszerelendő kérvények bezárólag augusztus 27-ig nyújthatók be a szolgabírósnál, később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Torók-Kanizsa, 1884. évi augusztus hó 1-én.

Szolgabíró távol:

Tóth,
tb. szolgabíró.

Hirdetmény. (292—1.1)

Melencze község vadászati jogának hasznosbérbe adása a folyó évi július hó 26-ára kitűzött árverés alkalmával árverelők hiánya miatt nem sikerülvén, e tekintetben az újabb árverés folyó évi augusztus hó 21. napjának, délelőtti 9 órája tűzött ki, a midőn is ezen jog Melencze község házában három egymás után következő évre a leg-

többet ígérőnek hasznosbérbe adadni fog. — Ez azzal tétetik közhírré, miszerint a hasznosbéri feltételek a hivatalos órákban a község jegyzői hivatalnál megtekinthetők.

Melenczén, 1884. évi július hó 30-án.

Theodorovics,
jegyző.

Marianszky Stevo,
bíró.

Orvosi bizonylatok

„Margit”

GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéges vizek között, — vegyi alkotórészeinek szerencsés összetétele kevés szabad szénsav, de gazdag, főleg kötött szénsav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomorhártyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy- stb. vizektől különbözőbb esékélyebb szabadszénsav tartalmánál fogva, s azért vérezések károsodásánál, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásáról kell tartani, a szénsavany dúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rökus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmainál oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatú más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek, — esékély szabad szénsav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübl-, Gleichenbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár. Torok-, gége-, légző- és borbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorháj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, vizeledőszervek idült hurutját szintgy osztatja, mint a sem bevéve, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kétly Károly egyet. tanár. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam, Seltersi-, Gleichenbergi-, Giesshübl vizek fölött kisebb szénsav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rökus-kórházi főorvos. Légző-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübl- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző és emésztő-szervek kór állapotainál.

Ez idő szerint Európa legelső és leglátogatottabb tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetét **Görbensdorf** a „Margit”-forrás gyógyhatásáról. — Sok oldala legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Margit”-forrás gyógyvíz alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivattva érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.

Görbensdorf, 1879. márczius 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos ÉDESKUTY L. magy. kir. udvari szállító-főraktár nál Budapesten.

Kapható azonkívül minden gyógyszerárban, fűszer-kereskedésben, szállodában és vendéglőben.

A Miasszonyunkról nevezett Iskolánék

vezetése alatt álló és
Borromei Szent Károlyról címzett
nagy-beckereki növelde.

Felvétnék 6 éves leányok 16 éves korukig; az intézet feladata erkölcsi vallásos nevelés; az oktatás elemi tantárgyakban, valamint magasabb ismeretek nyelvek, zene és különféle kézimunkákban.

Közelebbi tudósítás nyerhető a Miasszonyunkról nevezett Iskolánéknél Nagy-Beckereken. (271—3.3)

A bécsi 1883. évi gyógyszerészi kiállításon ezüst érmet nyert.

7934. sz. ki. 1884. **Hirdetmény.** (295—1.1)

A városi képviselő testületnek 1878. évben megválasztott rendes és póttagjainak törvényes működése a f. 1884. év végével megszűnő és a var. képviselő testület kiegészítése, illetve a választás alá eső tagok megválasztásának iránt a törvényes intézkedések már foganatba vétetve, a községi választók névjegyzéke már össze lett állítva.

Mi ezennel az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 41. §-ának intézkedéséhez képest közhírré tetetik azzal, hogy a kerületenkint és betűrendben összeállított névjegyzék öt napon át, vagyis folyó augusztus 10-iktől augusztus 14-ikig bezárolag a városház nagy termében közszemlére lesz kitéve s azon idő alatt, avagy a következő öt napon át az ellen szóbelileg is észrevételek beadhatók és a névjegyzék ezen napig a beadott észrevételek alapján a kiküldött bizottság által kiigazítatik.

Kelt N.-Beckereken, 1884. aug 6-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Arlejtési hirdetmény.

Ó-Bessenő község alulírott előjárói részéről ezenel közhírré tetetik, miszerint a községi istálló tartozása tárgyában e folyó évi **augusztus hó 14-én**, reggeli 9 órakor megtartandó nyilvános arlejtésen vállalkozónak kiadatni fog.

A feltételek minden nap reggel 8—12 óráig a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Ó-Bessenőn, 1884. évi augusztus hó 1-én.

A z előjáróság:

biró hiv. távol:

Putnoky Imre, **ifj. Telbisz Ráfáel.**
s. jegyző. (289—1.1) albiró.

5222. sz. 1884. (294—1.1)

Arverési hirdetményi kivonat.

A n.-beckereki kir. e. f. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Spariosz Illia végrehajtatónak, Milovan Mária végrehajtatást szenvedő elleni 108 frt 50 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a n.-beckereki kir. törvényszék területén lévő, Kis-Torak községben fekvő, a kis-toraki 353. sz. tkvben A. I. 1. és 2. sorsz. (590., 591.) és 1039. részl. sz. ház, beltelek és pótkert felelésére az arverést 178 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi **szeptember hó 4-ik** napján, d. e. 10 órakor, Kis-Torak község házána megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 17 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én. 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. tszék tkvi osztályának 1884. évi június 11-én tartott ülésében.

16427. sz. 1884. **Hirdetmény.** (284—3.2)

A nagyméltóságú m. kir. Belügyministeriumnak, 1884. évi **július 13-án**, 34252 sz. a. kelt rendeletével, a volt nagy kikindai levéltárban őrzött 1773—1869 évig terjedő hasznavehetlen közigazgatási iratoknak selejtezése engedélyeztetvén, ezennel közhírré tetetik, hogy az érintett kiselejtendő iratoknak, jegyzéke Torontálmegye főlevéltárnokánál közszemlére kitéve van és ott naponként d. e. 10 és 12 óra között megtekinthető.

Fölhivatnak mindazok, kik a kiselejtésre kitézött iratok közül bármelyiket fenttartatni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat jelen hirdetéseknek harmadszori megjelentétől számított 30 nap alatt alantírott alispánnál annál inkább jelentsék be, mert ellenkező esetben a megjelölt iratok nyilvános arverés útján eladatnak. N.-Beckereken, 1884. évi július hó 24-én.

Torontálmegye alispáni hivatala.

Pályázat. (286—3.2)

T.-Becse községében, törvényhatósági jóváhagyás mellett szervezett és 400 frt évi fizetéssel egybekötött, segéd jegyzői állomásnak betöltése céljából a pályázattal ezennel megnyitva — annak T.-Becse község házána törvényszerű választás útján leendő betöltésére f. évi **augusztus hó 18-ára** d. e. 10 óráját tűzöm ki — s felhívom a pályázni szándékozókat, miszerint kellőleg felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig hozzám benyujtsák. — T.-Becsen, 1884. július 25-én.

Tallian Emil, szolgabíró.

Ajánlás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy üzleti utazásomból haza térve, azon kellemes helyzetben vagyok, a legelsőbb és legrendezettebb bel- és külföldi gyarakhól beszerzett és gazdagon ellátott rak-taramat:

ékszer, arany és ezüst, valamint zsebóra neműekben, melyek a legújabb és legizlésebb alakzatok után készitve, a legolcsóbb árak mellett ajánlani.

Pompás ékszer-tárgyak nőeknek, evészközök kasztellákban 6, 12 és 24 személyre, valamint minden ide vágó cikkeket nagy választékban raktaron tartok, vagy pediglen azokat gyorsan megszerzem.

Veszek régi aranyat és ezüstöt a legjobb árak, vagy felcserelem új arukért; ugyszintén elváltatok mindennemű arany és ezüst kijavításokat, melyek gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Az eddig irántam tanusított bizalmat megköszönve, kérem azt részemre jövőre is számos kereslet által biztosítani és maradok legnagyobb alázattal

Helmbold Károly.

(285—6.2) N.-Beckerek, Hunyady-utca, saját ház.

Arverési hirdetmény.

Ó-Bessenő község alulírott előjárói részéről ezenel közhírré tetetik, miszerint a község által fedezetésre használt 1 seregely szurke arabs és 2 világos pej Ebures fajú menek, miután azok szükséglete ez időszereleg megszűnt, 1884. évi **augusztus hó 14-én**, reggeli 8 órakor megtartandó nyilvános arverésen 20% banom pénz lefizetése mellett Ó-Bessenőn a község haza tanácsstermben eladatni fognak.

Megjegyzendő, hogy zart ajánlatok is elfogadhatnak, azonban a banom pénz nyilvánosan leszen lefizetendő.

Ó-Bessenőn, 1884. évi augusztus hó 1-én.

A z előjáróság:

biró hiv. távol:

Putnoky Imre, **ifj. Telbisz Ráfáel.**
s. jegyző. (290—1.1) albiró.

Biztosítási ügynökök.

és felügyelők igen dús és tisztességes mellékeresetre tehetnek szert, egy régi jöhírvű bankháznál törvényileg megengedett sorsjegyek és járadékok eladásában.

Felvilágosítást ad a „Fortuna” kiadó-hivatala, Budapest, Deák-utca 5. sz. (258 d—1.1)

Figyelemre méltó!

Roborantium (haj és szá-essentia) tudományi alapon és többszörös sikeren nyugvó szer fejkopaszadás, hajkihul-lás, korpaképződés és hajszülés ellen. Az egyedüli szakállnövesztő és erősítő szer, mely tényleges eredményeket képes felmutatni. A Roborantium erősítő és életető tulajdonságánál fogva biztos szer gyenge emlékező tehetség és fejfájásoknál. Eredeti üvegenkénti ára 1 frt 50 kr. Próbá doboz 1 frt.

Kosmeticum, (hajerősítő olaj), finom és utóler-hetlen, puhítja és gondórti a haját. Egy eredeti üveg 1 frt 50 kr. Próbá doboz 1 frt.

Eau de Hebé, keleti szépiítő szer, a testnek természetes üdöségét, fehérségét és fényt ad; eltávolítja továbbá a szeplőt és májfoltokat. Ára 85 kr.

Bouquet du Serail de Grolich, zsebkendő-előkelő világ részére. Minden parfüm gyöngye. Rendkívüli elegáns kiállítása ünnepi ajándéknak is alkalmassá teszi. Ára 1 frt 50 kr.

Kárpáti csoda-viz, fontos szer minden fogfájás el-távolítja és a fogak ápolására nélkülözhetlen; ára 60 kr. Használati utasítások, köszönet nyilvánítások és bizonyla-tok minden üveghez mellékelve. (68—20.19)

Főraktár: I. GROLICH urnál, BRÜNN.

Raktár: N.-Beckereken: Menezer L., gyógyszerésznél; — Budapest: Neruda F., hatvani-utca 10; — Aradon: Tabakovits J., fodrász; — Pécsen: Kovács M., gyógyszer.; — Nagy-varadon: Molnár J. és L., gyógyszer.; — H.-M.-Vásárhelyen: Kis Gy., gyógyszer.; — Ujvidéken: Plavšics G., gyógyszer.; — Temes-várott: Tarczay I., gyógyszer.; — Zomboron: Gallé Emil, gyógyszer.